

GAZETA TRANSILVANIEI.

„Gazeta“ ese de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu s6u 2 1/2 galbini mon. sunat6ria.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala 6 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

Nr. 71.

BRASIOVU, 23|11 Septembrie

1877.

Resbelulu.

Brasiovu, in 22 Septembrie.

Telegramele din Constantinopolu, cari au fostu munitiatu o invingere totala a russiau la Sipe'a si la Plevn'a si pe bas'a carora au facutu illuminatiune orasiele Budapest'a, Aradu, Orade'a-mare, Debreczinu, Clusiu, Muresiu-Osiorheiu s. a. — au fostu false si minciun6se. Nu russiau, ci turcii au fostu batuti cumplitu in passulu dela Sipe'a la muntele St. Nicolae. Ac6st'a se confirma in modu oficialu de catra insusi marele duce comandantu-siefu. Mai departe este constatatu, ca armata' a romana stapanesce inca redut'a dela Grivitz'a, luata cu atat'a eroismu, ca turcii au atacatu in multe ronduri positiunea ac6st'a, d6r' au fostu respinsi cu mari perderi. Vedemu in fine ca trupele romane au fostu acele, cari s'au incercatu in 18 Sept. a. c. ale lu6 turciloru si ultimulu fortu mare, ce se mai afl6 in posesiunea loru. Ataculu din diu'a aceea nu a succesu, elu va fi inse reinitu cu mai mare rig6re si turcii totu nu voru scap6 de s6rtea ce-i ast6pta. Osman-pasi'a e impresuratu din t6te partile si nu mai p6te comunic6 cu niminea. Apoi cumu s'ar' fi si potutu c6 Osman se „inginga totalu“ in 16, candu in 18 abi6 se telegraf6za din Constantinopolu ca elu are de gandu (!) a lu6 ofensiv'a?

D6ca Osman-pasi'a va lu6 ofensiv'a, o va face de sila, neavendu a alege, decatu intre capitulatiune s6u lupta pe vi6tia pe m6rte. Cele doue corespondintie de mai la vale, ce ne-au venitu de pe campulu de resbelu, ne da o ic6na despre greutatile, ce au fostu si voru mai fi de invinsu pana la luarea Plevnei. Totodata vedemu dintr'ensele, cu cata dibacia a fostu condusa actiunea armatei romane premerg6t6re marei lupte dela Grivitz'a. Se vorbesce, ca marele duce Nicolae ar' fi respinsu unui atasiatu militariu, care a vorbitu cerasi despre tener'a armata romana: „Tenera, tenera, d6r' are comanda betrana!“

Afara de scirile ce le aducemu mai josu nu amu mai primitu nici o alta nuvela, decatu ca ajut6re se dirigu necontentitu peste Dunare pe campulu de resbelu si ca in pu6ine zile t6ta gard'a imperat6sca (50,000 6meni) va pot6 fi asediata in linia de bataia. — Bucurescii au avutu o serboat6re mar6tia. Stindartulu turcescu luat de trupele romane la Grivitz'a a fostu adusu in Bucuresci si portatu in triumfu prin capitala. Cele 3 tunuri turcesci inca se ast6pta, ele voru fi espuse inaintea statuei lui Mihaiu vit6zulu.

In t6te orasiele din Romani'a s'au deschisu subscriptiuni pentru cumperarea de pusci Peabody. Intre cei de antaiu au fostu cetatienii din Buzeu, cari au respinsu la manifestulu Domnitoriului prin aceea, ca au subscrisu pentru cumperarea de 2000 pusci.

Asupr'a descrierei faptelor eroice ale trupelor romane, er6 p'aci se uitamu de succesele eroismului muntenegriniloru. Afara de c6tatea Nikisici, bravii muntenegrini au mai ocupatu in zilele din urma orasiele: Bilek, Zubomir, si Korjenic luandu turciloru arme, munitiuni si proviantu. Principele Nichit'a se p6rta c6 unu adeveratu galand'uomo fa6ia cu turcii, ca-ci a acordatu garnisonelor se se retraga cu armele si da voia oricaru musulmanu se se duca mai in fundu catra Asi'a.

Scirile latite despre unu armistitiu si despre o mediatiune a poteriloru s'au desmintitu. Acuma pot6 ca se voru improspet6 6rasi dupa intelnirea, ce a avutu locu in 19 Sept. a. c. la Salzburg intre principele Bismarck, care se int6rse dela Gastein la Berlinu si contele Andr6ssy, care a mersu se'lu salute.

De pe campulu de resbelu.

(Correspondintie speciale ale „Gaz. Transilvaniei“.)

Din fa6i'a Plevnei, 7—9 Sept. a. c.

... Ajunsesemu cu divisiunea 4-a romana pe platoul dela Grivitz'a, unde indata ne formasemu in linia de bataia, massandune pe amend6ne partile ale sioselei (drumului) ce duce in satu. Moralulu trupeloru er6 f6rte bunu, soldatii aflase, ca momentulu marei incaierari numai e departe si inaintau seriosu spre tienta. In steng'a sioselei se asiedi6 brigad'a 1-a (colonelu Cantili) cu regimentulu 16-lea de dorobanti din brigad'a 2-a (colonelu Boranescu). Dorobantii ocupara vilele si campurile de papusiu de lenga drumu. — Gen. Kr6dner st6 cu corpulu IX intre Grivitz'a si Radisovo, corp. IV de armata er6 concentratu in Radisovo. — Din punctulu, unde me aflamu, se vedea satulu Grivitz'a, inderetulu carui'a se estindu intr'unu cercu mare fortificatiunile cele mari turcesci. Am numeratu 30 de aceste. Adeveratu, ca nu t6te sunt intaritari regulate, mare parte sunt numai baterii. D6r' 15 din ele sunt forturi tari. Russiau si romanii pusera in actiune numai 12 baterii, cari bombardau fortificatiunile inamice. Fortificatiunile se incepu din flanculu dreptu estremu si se estindu dela Lovcea pana la Bucov'a. Chiai'a positiunei o form6za pe o inaltime ce se desparte de celelalte fortulu Grivitz'a spre steng'a, 6r' spre dr6pt'a form6za fortulu Bucov'a obiectulu celu mai insemnatu. Pana la Opanes forturile mari sunt legate intre sine prin unele baterii si se finescu cu redut'a dela Opanes. Dela fortulu Grivitz'a incolo se observa in siesu taber'a intarita turc6sca si in fondu se vede o parte din orasiulu Plevn'a, radimatu de munte.

Indata ce forturile turcesci din dr6pt'a estrema incepura foculu, plecara 2 baterii romane spre Grivitz'a si se stabilira de ambele parti ale sioselei. La steng'a, pe marginea dealului cu tufisii, erau in actiune bateriile calaretie, 6r' alte 2 baterii se stabilira la dr6pt'a inaintea viiloru. Indata incep6 unu focu violentu din t6te bateriile asupra fortulu Grivitz'a, care er6 2400 metre departe de punctulu, unde se aflau bateriile. Desi artileristii romani au unu materialu escelentu, s'a observatu spre on6rea acestei arme inca in deosebi, ca serviciulu a fostu esemplaru, precisiunea tirului escelenta si ca atatu ofierii catu si soldatii au doveditu unu sange rece, care a fostu f6rte laudatu. D6r' nici turcii nu nemereau reu. Cu t6te aceste intemplantia a voitu ca amu avutu abia vreo cativa soldati si cai raniti. La am6diu s'a formatu regim. 5-lea in linia de bataie la spatele artileriei de lenga vii. Reg. 12 de dorobanti s'a asediatu inderetulu bateriei de cavaleria lenga brigad'a Cantili. Ac6st'a a desfasuratu o linia de tirailori in siesulu dela Grivitz'a. Mai tardiu se stabilira inca 2 baterii romane in dr6pt'a Grivitz'ei pe cr6st'a dealului. Nu multu dupa aceea succese artileriei romane a aprinde in fortulu celu mare din midiolocu unele magazine, cari ardeau in flacari. Cu t6te aceste trupele turcesci din fortu au statu pe locu, numai cativa calareti se ved6 alergandu inc6ce si incolo. Dupa am6diu au mai sositu inca 3 baterii de calibru mai greu, apoi alte 6 baterii. Satulu Grivitz'a desi er6 parasitu de turci, nu l'amu ocupatu, pentru ca positiunea ac6st'a nu s'a aflu favorabila. La 4 1/2 intrara in actiune inca 3 baterii russesci in fa6i'a fortulu.

Pe la 4 6re p. m. a visitatu generalulu Strukoff, adjutantulu marelui duce Nicolae, impreuna cu colonelulu englesu Wellesly bateriile romane si s'a esprimitu fa6ia de mine in modu f6rte recunoscatoriu despre portarea teneri artilerii, care se p6te de acuma mesur6 cu camaradii sei din t6te celelalte armate. Mai tardiu veni si unu colonelu japonesu cu unu capitanu americanu pe campulu de lupta. Catra s6ra asiedianduse ventulu, turcii nemereau mai bine, bombele ajungeau pana la trupele de infanteria, cari au trebuitu se'si schimbe loculu mai de multe ori. Cu t6te aceste avuramu inse mai multi raniti. Catra 7 6re ser'a foculu a incetat pe ambele parti. Trupele erau ostenite inca de marsiulu de eri n6pte, la ce s'a mai adausu iritatiunea morala de adi. Trupele au inoptatu intre arme. Mai de o di nu m'am datu josu de pe siea, de cateva zile nu m'am potutu descolti6. Manancu atunci candu capetu ceva, cu t6te ca proviantarea trupeloru e escelenta si regulata. Strapatiile cele mai mari inse au se vina.

Grivitz'a, 11 Sept. (30 Aug.) 1877.

Lupt'a pentru positiunile dela Plevn'a se prelungesce din ce in ce, se pare ca numai cu mari jertfe vomu pot6 lu6 loculu acest'a atatu de dibaciu fortificatu. T6te bateriile romane si russe au deschisu foculu astadi 6rasi c6 in t6te zilele la 6rele 4 1/2 dimin6tia. Turcii abia respundu, se pare ca de cateva zile voiescu a cruti6 munitiunea. Nicidecumu nu a'si sustiene inse, ca passivitatea artileriei turcesci ar' veni de acolo, ca ar' fi slabita. Orientalulu este din contra totdeanna calculatori si cu un'a cu d6ue nu se descuragi6za. Russiau au inaintatu pe la 6rele 8 pe t6te liniile si trupele din frunte (t6te) sunt deja angagiate. Lupt'a inse nu e prea viua, p6te ca va lu6 dimensiuni mai mari in cursulu zilei. Reserv'a n6stra principala de munitiune a sositu acuma t6ta. Lips'a de carre a fostu acoperita prin aceea, ca s'a cumperatu dela Austri'a unu rondu de carre de munitiune vechi, cari facu aci minunate servicii. Astadi am visitatu 6rasi bateriile romane din susu de satulu Grivitz'a, unde am intalnitu pe colonelulu Bertholdsheim, atasiatu militariu austriacu in St. Petersburg, care er6 acompianiatu de unu ofieru de statu-majoru romanu. Colonelulu numitu a laudatu f6rte multu trupele romane si atitudinea loru in actiunea ultima. Am traversatu campulu unde a avutu locu lupt'a de eri*) si unde a fostu batali'a dela 31 Iuliu. Aerulu din valea ac6st'a e infectatu de mirosulu de cadavre. Multe cadavre russesci, cari au inceputu a se discompune, jacu imprasciate pe totu loculu si aspectulu loru infor6za chiaru si pe soldatii esperti. Campurile fructifice ale Plevnei sunt acoperite de cadavre si de sfarimaturi de proiectile (bombe), cu cari, d6ca le-ai adun6, ai pot6 redic6 munti de ferr.

Podulu stabilu dela Nicopoli s'a deschisu. — Astadi a avutu locu in bivua decorarea trupeloru, cari au intratu alaltaeri in actiune cu crucea russ6sca St. George. Festivitatea s'a finitu prin o avorbire a comandantelu de divisiune. Mai tardiu au venitu si princ. Carolu in mediulocu trupeloru sale si a fostu primitu cu entusiasmulu nedescribilu. Mari'a S'a a mersu de aci la divisiunea III la Vrbiti'a. Construirea de baterii n6ue inaint6za. Astadi am pusu in actiune 6rasi 3 baterii in fa6i'a fortulu Grivitz'a. — Generalulu Lupu, pana acuma comandantu alu corpulu I de armata, a fostu numitu comandantu alu Nicopolei, colonelulu Slaniceanu e comandantu alu armatei de reserva si in loculu lui e numitu siefu alu statulu majoru colon. Baruzzi. — Pana astadi fiecare dintunurile n6stre, cari se afla in actiune de 5 zile au datu 200 focuri. Canonad'a ac6ta continua de 5 zile, amu facutu unele esperientie din punctu de vedere alu sciintiei artileristice, cari voru fi negresitu la timpulu seu discutate cu seriozitate. Unele tunuri de bronzu, sistemulu Krupp, ne mai potenduse intrebuinti6 au trebuitu se fie inlocuite cu alte.

Astadi se va face assaltulu asupra fortulu Grivitz'a. Timpulu e uritu, plou si sufla unu ventu rece de t6mna.

Despre luptele dela Grivitz'a cetimu in „Romanulu“ urmat6rea corespondintia:

„Inaintea Grivitz'ei, 3/15 Sept. Armata' a romana a doveditu in modulu celu mai stralucitu la ataculu Grivitz'ei, ca e d6mna d'a av6 unu locu de on6re intre armatele tieriloru civilisate. Diu'a de 30 Aug. va reman6 in analele istoriei romane. In acea di pe la 6rele 5 de dimin6tia se adunara col6nele de atacu din divisiunea III-a si a IV-a pe o negura, cumu arare-ori se p6te ved6; cu t6te ca pl6u6 necontentitu spiritulu armatei er6 escelinte si entusiasmulu domni6 in t6te rondurile. 6r'a ficsata pentru atacu er6 3 dupa am6diu. Artileri'a a intretienutu din t6te bateriile unu focu bine hranitu asupr'a redut6i. Candu momentulu supremu er6 apr6pe, artileri'a n6stra incep6 unu focu violente asupr'a intariloru inamicului. Colonelulu A. Anghelescu in midiolocu unui focu teribile de granate, inspecta odata bravele-i trupe inainte de pornirea loru in punctulu destinat.

*) Si despre lupt'a ac6st'a din 10 Sept. ni s'a transmisu o corespondintia detaliata, pe care o vomu public6 in Nr. venitoriu. Red.

Erá ór'a 3 fora puține minute, candu o miscare generale incepù a atrage atentiunea mea. In capulu colónei de atacu se aflá unu batalionu de lucratori cu fascine, scari, gabíone si altele, si inaintá sub comand'a vítézului maioru Candiano, atasiatu pe lenga statulu maioru alu divisiunei a IV, dér' care s'a oferitu cá voluntaru pentru a conduce acésta trupa. Batalionulu alu 2-lea de venatori dispusu in tiraliori; 1-ulu batalionu din regimentele alu 5-lea de linia, alu 14-lea si alu 16-lea de dorobanti dispuse in colóne de compania, urmau pe venatori si formau colón'a de atacu, comandata de d. colonelu Boranescu, comandantele brigadei II-a din divisiunea IV-a, pentru centru. In flanculu dreptu operá totu o asemenea colóna, compusa din trupele brigadei dlui colon. Ipatescu. Plóia cadé si mai tare. La ór'a 3 si 10 minute candu colónele romane incepusera a se apropiá de positiunile inamicului, fura primite cu unu focu atatu de terribile, incatu plóia de plumbu erá mai désa, decatu aceea ce cadea de susu. La 3 óre si 30 minute sosí unu adjutante rusescu, care anuncia dlui colonelu Anghelescu, ca cele trei batalióne rusesci, cari erau destinate a luá parte la operatiune, sunt gatá a inaintá prin satulu Grivitz'a spre reduta. Scopulu meu nu este de locu d'a criticá; inse acésta intardiare nu se explica: in acelu momentu trupele in cestiune trebuiau se fia dejá inaintate catra inamicu. La 3 óre si 45 min. lupt'a cea mai infocata erá engagiata pe tóta lini'a. Fortiele vrasmasiului erau mari, dovéda insemnatulu numeru de raniti, ce s'au intorsu din prim'a linia. La 5 óre sér'a romanii erau stapani pe positiuni. D. colonelu Voinescu, siefulu statului-majoru, 'si perduse calulu de sub densulu; inse nebagandu in séma proiectilele, cari semenau mortii in steng'a si in drépt'a s'a, urmase operatiunea pe josu, insoçitu de bravii oficiari maiorulu Popescu si capitanu Groz'a.

„Inainte“ erá devis'a dilei, si ast-feliu a urmatu tóta trup'a dela comandantele divisiunei pana la celu de pe urma soldatu. Corpulu medicale cu generalulu Davil'a in frunte urmá operatiunile chiaru in lini'a focului celui mai violinte, si bravii brancardieri *) adusera necontentu afara din focu pe victimele dilei de astadi. La ór'a 6 sér'a foculu incetase; inse pentru unu timpu scurtu. Victori'a erá generala; redut'a se aflá in manile nóstre. In timpulu noptiei inse pe la ór'a 3, turcii atacara din nou trupele din intrulu fortului. Lupt'a fù sangerósa, soldatii nostri erau siliti a parasi positiunea, inse intr'o ordine esemplara. In acelu momentu inse se aruncara asup'r'a inamicului 1 jum. batalionu din regimentulu alu 13-lea de dorobanti, parte din alu 14-lea, unu batalionu din alu 5-lea de linia care erá pe locu sub comand'a dlui maioru Iarc'a, si gratia bravurei si buneii conduceri a trupei, furamu in stare de a reluá positiunea, alungandu pe vrasmasiu si causandu-i mari perferi. Cele 3 batalióne rusesci n'au luatu parte la alu 2-lea atacu, ca-ci ele parasiseru campulu si se retraseru in satulu Griviti'a. Unu drapelu turcescu si 4 tunuri au caditu in manile armatei romane. Capitanulu Pruncu din alu 5-lea de linia a infiptu drapelulu romanu pe parapetulu derimatu de brav'a artileria. Drapelulu turcescu a fostu luatu de venatori, sergentulu Stanu Gheorghe si caporalulu Nica Vasile cu inca 2 soldati din batalionulu alu 2-lea de venatori. Campulu de lupta este inca plinu de morti, cari nu se potu inmormentá din cauza ca turcii tragu asup'r'a infirmieriloru. Nu numai atatu: ei s'au aruncatu si asup'r'a ranitiloru, mutilandu-i in modulu celu mai barbaru. Perderile suntu in adeveru mari; inse gratia buneloru dispositiuni luate de d. capitanu Groz'a care conducea colón'a de atacu cá oficiaru de statu-majoru, ele suntu mici in raportu cu foculu violinte deschisu asup'r'a trupei. Déca trupele n'ar' fi fostu conduse cumu au fostu, bataliónele ar' fi fostu ajunsu la positiunile inimicului cu rondurile decimate, fora a mai fi in stare se sustiena lupt'a. Prestigiulu armatei romane e dejá intemeiatu: ea a reportatu o victoria din cele mai stralucite, si care e cu atatu mai insemnata cu catu e castigata de o armata tenera. D. colonelu Angelescu este de felicitatu pentru ca comandanisce trupe, cari seiu se-si faca datori'a, intr'unu modu atatu de eroicu. D. colonelu Herhtu din artileria a urmatu operatiunile in bateriile sale cu totu sangele rece ce distinge pe unu bravu oficiaru. Nu suntu in relatiuni directe cu d-s'a; 'mi permitu dér' ai tramite pe acésta cale felicitarile mele.

*) Brancardierii suntu portatorii de paturi pentru ridicarea ranitiloru.

Asiu fi fericitu déca ati binevoi a dá locu ronduriloru de façia in colónele diariului dvóstra.

Lachmann,

Coresp. militariu alu diariului „Bund“, Gazetei oficiale din Chicago“ si „Gazetei de Augsburg.“

Cu profunda intristare patriotica aducemu la cunoscinti'a publicului nostru cetitoriu urmatóriele sciri telegrafice si epistolare:

Orade'a-mare, 21 Septembrie a. c. (Telegramulu „Gaz. Transilvaniei.“) Demonstratiunile turcofile, cari au avutu locu eri sér'a aci in Orade'a, au fostu illustrate cu spargerea totala a ferestriloru neilluminate ale episcopului Olteanu, ale archimandritului P... si ale advocatului Borbol'a, Z...*) Dauna mare. Scandalu completu. Romanimea insultata.

Tenerimea romana.

Clusiu, in 19 Septembrie 1877.

Turcii botezati din Clusiu, la indemnulu celoru din Pest'a, aséra in 18 Septembrie a. c. au illuminat totu orasiulu in onórea invingerei (?) armeloru turcesci. Erá ridiculosu sbieratulu multimei adunate in miuloculu cetatii, se pareá, cá o ciurda fora de pastoriu. Nu audieai altu-ceva decatu „Eljen Osman, Mehemet-Ali, Suleiman si Mukthar-pasi'a.“ Eljen a török és a magyar, döggöljen a muszka és az oláh.“ (Traiesca turcii si maghiarii, se crepe muscalii si romanii.) Stradele principali giuru impregiaru erau decorate cu flamure unguresci si turcesci, cu inscriptiuni barbare si cu semilun'a in frunte. Am statu, dle redactoru intr'unu coltiu alu unei strade, ca-ci se amblu 'mi erá preste potintia de multimea ce sbiera si cugetandu la civilisatiunea secolului alu 19-lea n'am potutu se nu dicu, catra unu amicu ce stá lenga mine uimitu de cele ce vedea si audiea, ca tristu e resultatulu culturai care dá nascere unui asemenea fanaticismu; fórte intristatoriu e spectacolulu ce ni-lu ofera ómenii acesti'a infuriati, cari nu potu face nimicu fora de a lovi si in popórele conlocuitoare.

Te vei mirá dle Redactore, déca vei audi, ca in entusiasmulu acestu selbaticu, turcii nostri de aici au pretinsu, cá si romanii se lumineze in onórea armeloru turcesci, si pentru ca n'au facutu acést'a o banda de vagabundi, a amblatu pre la ferestrele romaniloru si la toti le-a spartu ferestrele panachiaru si la protopopulu gr.-cath. care locuiesce fórte aprópe de piatia. (Unde a fostu politia? Red.)

Vedi Dle Redactoriu, pana unde merge obraznici'a si cutediarea ómeniloru acestor'a fanatici si cumu se respectéza pre la noi neutralitatea prebas'a careia dameloru romane nu le au fostu erstatu a aduná nici scame pentru fratii loru raniti! Óre cu de aceste vréu stapanii dilei se 'si atraga simpatie popóreloru cari suntu avisate a trai cu ei la olalta pre unu pamentu?

Veridicus.

Nyiregyháza, 18 Sept. a. c.

Partid'a turcofila, compusa totu din maghiari fanatici a formatu aici in Nyiregyháza unu clubu, care telegraféza in tóta diua dupa noutati la Budapesta, centrulu turco-maghiariloru. Eri sér'a au primitu unu telegramu prin care li-se face cunoscutu, ca turcii au cuprinsu passulu Sipca, ca au reocupatu intariturile luate de muscalii si romanii la Plevn'a, — au prinsu 18,000 de ostasi si cu unu cuventu au nimicitu ostirile chrestine, dupa primirea acestei sciri, false negresitu, ei au arboritu tricolorulu maghiaru la casina, la societatea de lectura, la cass'a de pastrare, la tipografia si pe alte edificii, — ér' pe o tabla mare acatiata afara la casina stá scrisu telegramulu numitu pentru publicu, anunciandu-se tot-odata, ca sér'a se va face illuminatiune grandiósa atatu aici catu si in capitala. Aséra au amblatu acesti turcomani cu music'a pe strade, — strigandu se traiesca turcii si armat'a loru, péra muscalii si asociatii acestora! Dér' furi'a si neobrasnici'a acestoru corifei merge atatu de departe, incatu facu demonstratiuni contra guvernului, ba chiaru contra inaltei persóne a Maiestatii sale prea gratiosului nostru monarhu, si tóte acestea in publicu fora a fi impededati, ba si ómeni de ai regimului iau parte la turbulentele demonstratiuni. — Cu unu cuventu ungurii au nebunitu cu totulu, de dragostea turciloru, si de bucuria asupra victoriiloru atribuite

*) Cuvintele punctate sunt nedescifrabile. Red.

acestora nu 'si incapu in piele, urla, sbiara, striga in gur'a mare, se traiesca singurulu loru amicu si frate de sange turculu. Poporulu sta uimitu si nu scie ce se petrece in giurulu seu. — Acesti ómeni fanatici au produsu cu portarea loru in publiculu pacinicu o turburare din cele mai condamnabile. Neliniscea populatiunei si a nóstra a catorva romani ce ne aflamu aici e mare si din incidentulu causei orientali nu avemu minutu de odihna cu turcomanii. Primiti dle Redactore s. c. l. Gr. Ardeleanulu.

Sciri telegrafice. — (Agenti'a „Havas“.)

Gorni-Studen, 17 Septembrie. Eri, marele duce comandante supremu, inspectá positiunile romané si remase pe deplinu multiamitu. Blocarea si bombardarea Plevnei urmédia. S'au asediatu noi baterii la punctele desemnate de A. S. imperiale si causéza inimicului perferi considerabile. Marele duce s'a intorsu apoi la Gorni-Studen. Astadi, 17 Septembrie, unu raportu alu generalulu Radetzki anuncia dela Sipca ca turcii, dupa cinci dile de bombardare, au datu assaltu pe neasteptate fortului St. Nicolae si pe tóta lini'a. Au luatu parte 2000 ómeni din gard'a imperiale turcesca si trupele arabe. Turcii au fostu respinsi cu perferi enorme dupa o lupta inversiunata de 9 óre. Perderile ruseru suntu considerabile; ei au avutu 19 oficiari si 400 soldati raniti si 100 morti, printre cari ajutoriulu de campu alu imperatului, principele Mecichowsky.

Constantinopolu, 10 Sept. Unu telegramu a lui Suleiman-pasi'a datu de eri confirmá, ca russia au reluat fortificatiunile dela St. Nicolae, pe cari turcii le au ocupatu numai in timpu de 6 óre. Fiindu atacati violentu de catra russi cari au fostu primitu intariri, turcii au trebuitu se paraséca St. Nicolae si se se retraga inderetulu siatiuriloru loru. Turcii au avutu 100 morti si 200 raniti. (?)

Constantinopolu, 18 Sept. Ofensia lui Osman-pasi'a contra positiuniloru russe inaintea Plevnei este iminenta. Cele 20 redute construite spre fortificarea Andrianopolei suntu gat'a.

Parisu, 19 Sept. Manifestulu maresialulu Mac-Mahon catra natiune dice ca progressulu radicalismului l'a silitu a appellá din nou la tiera. Deminte ca ar' voi se restórne republic'a. Cere o camera care se fia mai pre susu de partide si care se se ocupe numai cu interesele tierii. Afirmá ca nu va ascultá de somatiunile demagogiei si ca va remanea la postulu seu. Alegeri hostile lui ar' fi funeste atatu in laintru catu si in afara.

Parodin, 19 Sept. (Serviciulu lui „L'Orient“) Plevn'a e cu totulu incungiu-ata. Osman-pasi'a nu mai are comunicatiune cu Suleiman-pasi'a si nu póte primi mai multu din nici o parte proviantu seu munitiune.

Nicopoli, 18 Sept. Turcii au atacatu eri reduta Griviti'a, inse au fostu respinsi de catra trupele romane. Astadi se prepara unu atacu din partea nóstra asupra positiunei turcesci.

Triestu, 19 Sept. Montenegrinii au luatu cetatea Bilek impreuna cu trei tunuri turcesci si multu proviantu si munitiune. Garnison'a turcesca s'a retrasu cu arme si bagagie, spre Gacsko.

Turnu-Magurele, 19 Sept. Eri dóne divisiuni au atacatu redut'a cea de a dou'a dela Griviti'a, care remasese in manile turciloru. — Cu totu eroismulu soldatiloru nostri, positiunea nu a potutu fi luata. Noi avemu vreo 400 morti si raniti. Junele si curagiosulu capitanu Bogdanu, adjutantu alu colonelului Slaniceanu, se numera intre morti, asia si locotenentulu Calinescu, oficiaru de ordonantia alu locot.-colonelu Pilatu. Corpulu capitanulu Bogdanu e aci, se va transportá la Bucuresci. D. Lachmann corespondentele diariului Bund din Bern'a si alu altoru diuarie, a scapatu unu tunu romanu; elu va fi decoratu.

Bucuresci, 7/19 Sept. 1877.

(Corresp. part. a „Gaz. Trans.“)

Diuariele dualistice in cea de antaia a loru ametiela de inainte cu trei septemani incepusera se mai publice si cate unu adeveru despre portarea armatei nóstre din Bulgari'a; se vede inse ca curendu le-a parutu reu de marturisirea adeverului, si acuma dupa luarea Grivitiiei prin trupele romanesce, se incórda, cu obrazniculu „Pester Lloyd“ in frunte, se intunece cu totulu acea fapta de arme prin mintiun'a nerusinata, ca in momentele de assalturi comandantii muscalesci ar' fi pusu din deretu 6 baterii de tunuri si ar' fi amerintiatu tru-

pele romanesci cu sfarmare, deca nu voru dá asaltu asupra fortificatiunilor turcesci. S'a intemplat tocma din contra, ca fortificatiunile pe care nu le potuse luá deunadi generalulu Krüdener cu perderi de cateva mii, le luara in 11 Septembrie romanii, masacrandu apoi pe toti turcii cati s'au alatu in doue siantiuri, pentru-ca numai asia au potutu pune romanii man'a pe unu stégu turcescu de batalionu, care se portá eri in triumfu prin capitala, cumu si pe cinci tunuri turcesci, pe care le impartira cu russia, lasandu acestor'a doue si tiendu romanii trei. Tóta lumea militaria scie, ce lupte selbatece si ce carnagiuri se facu imprejurulu unui stindartu séu a vreunei baterii, cá se le ié unii dela altii, incatu uneori se intempla, ca dintre aperiatori nici-unulu nu remane cu viéti'a. La Griviti'a numai turcii din alu treilea siantiu an scapatu prin fuga, lasandu acolo totu ce avusera. Nici-odata trupele nóstre nu s'au retrasu pana in momentul in care comandá insusi principele Carolu cá se se bata ori sune de retragere, spre a schimbá pe unele batalióne cu altele. Este adeveratu, ca perderile nóstre inca sunt relative mari, ele inse si au originea loru in dóne erroru gróse, dintre care una fú a consiliuluu bellicu rusescu, carele decisese cu maioritáte, cá se se faca asalturile indata a dóu'a di dupa o plóia mare, candu terenulu erá muiatu cu totulu, incatu soldatii urcandu délulu, trebuia se se razime pe puscii, in locu de a puscá cu ele, éra oficiarii cadea in branci si asia turciloru le erá fórte usioru a'i cullege unulu cate unulu din dosulu pallisadeloru coperite cu frundiariu. Alta erróre capitala o a comissu oficiariulu L—ri din statulu majoru romanescu prin calculatiunea falsa a distantieloru de ocupatu, care au fostu mai mari decatu le aretase elu, din care cauza si-a si luat cumu se cade preste nasu. Noroculu nostru, ca alti membrii din corpulu de geniu au mai deresu éreoa, de si camu tardiu. Russia nu prea au individi eminenti in statulu loru majoru. Se vedemu ce va face generalu Tottleben, renumitulu aperiatoriu alu Sevastopolei, care trecú si elu pe aici in Bulgari'a.

Natur'a romanuluu adeveratu nici-decumu nu este cá se fia fanfaronu, nici se bata in pinteni si cu sabi'a pe pavagiu, déra nu póte suferi calumnia si mintiun'a. Elu 'si cunósce defectele sale, scie bine, ca din dilele lui Constantinu Brancovanu si ale lui Dimitrie Cantemiru armat'a disciplinata avuse numai cá de doru, candu se batea russia cu turcii, prin urmare ca traditiunile bellice in 160 de ani s'au uitatu si óresicumu spalacitu din generatiuni; de aceea nu ar' fi fostu nici o mirare chiaru, deca unele parti de trupe ar' fugi macaru numai precumu fugea in 1848/9 trupele maghiare de inaintea lui Urban la Clusiu, de inaintea lui Windischgraetz si mai tardiu de frica rasiloru in Ungari'a, séu cumu fugu turcii, cari in campu liberu nu tienu la bataia nici 3—4 óre, ci se retragu prin cetati si locuri fortificate. Cu totulu altu-ceva vedemu la romanii, de care spunu dreptu ca me miru si eu acuma, dupace 'i cunosc de ani 41. Mergeti in spitale pe la soldatii si oficiarii raniti, cá se auditu cu urechile d-vóstra, cu cata nerabdare intréba ei pe medici si chirurghi, catu mai au se stea sub cura, ca 'i astépta la campania. Si ca „óre unde va fi compani'a, batalionulu, regimentulu loru.“ M. S. Dómn'a Elisabeth'a transformá un'a parte din palatulu asilulu de lenga resiedinti'a de véra dela Cotroceni in spitalu provisoriu pentru oficiarii si sergenti. Acesti'a dicu Dómnai ca e „mam'a“ loru, si candu M. S. 'i visitéda si dá cu man'a sa la unii bullionu séu medicina, ei o tienu de vorba narandu-i multime de scene din campania. Numai eri o patí Dómn'a, ca unu sergentu tenerelu ranitu fórte greu la mani si apoi inflammatu, repausá vorbindu cu Dens'a, din care cauza o porni unu plansu amaru, cá si cumu ar' fi fostu fiulu Seu.

Se nu ve mirati, ca me facu apologistu alu óstei romanesci, n'are ea trebuintia de apologiile mele; déra me revólta si pe mine mintiunile vrasmasiloru. Cu totulu alte auctoritati suntu acelea, cari dau testimoni demnu de acésta óste. De alaltaeri au venitu dela cuartierulu generalu rusescu celebritatile militare, renumitii coloneli de statu majoru francesulu Gaillard si englesulu Wellesley (fiulu celebrulu odinióra lordu Wellington.) De ati audit ce spunu acesti doi barbati competenti despre romanii! Pare ca se nu 'ti credi urechiloru proprii candu 'i audi vorbindu despre noi. Las' ca dn. Gaillard nu se indoiesce nimicu a compará bravur'a romaniloru chiaru cu a cumplitiloru zuavi francesi, si diceti ca, elu cá francesu ne face complimente; déra lordu Wellesley? Éta ce ne dice densulu cá a n g l u: „Reu ati facutu

ca v'ati amestecatu in acésta lupta pornita de russia cu nedreptulu asupra turciloru, v'ati espusu jun'a óste la perderi asia de grele si tiér'a la atatea calamitati; un'a inse trebuie se ve recunósca chiaru adversarii vostrii, ca adeca trupele vóstre se batu prea bine; deca totusi veti perde, veti avé se multiamiti perderile vóstre numai rasiloru, cu cari nu simpathiséda nimeni in Europ'a, preste acést'a comandantii comitu o multime de erori.“

Sciti bine, cumu oficiarii rusesci se uitá mai inainte preste umeri la trupele nóstre: Astadi, cumu vedeti, este cu totulu din contra. Chiaru telegramulu imperatuluu adressatu imperatesei cuprinde intre altele: „T e n e r ' a a r m a t a r o m a n a s e b a t e c u p e r f e c t i u n e.“ Cunosc dela locu authenticu, ca acestea suntu cuventele imperatuluu Russiei. Totu in acestu sensu au telegrafatu unii corespondenti mai impariali tocma si la Vien'a si la B.-Pest'a; déra diariiele dualistice n'au voitu se le publice in testulu loru originale, ci unele au pitulatu telegramele, altele le au publicatu cu totulu falsificate, in catu nici corespondentii loru nu le mai cunoscara dupace au esitu in diariiele respective.

Nu me indoiescu, ca list'a ranitiloru, a mortiloru si disparutiloru o veti publicá si dv. dupa „Monitoriu“; veti observá inse la cei „disparuti“, ca precumu in tóte campaniile, asia si in acést'a in primele 2—3 dile dupa batalia nu scie ce se alegi din cei disparuti, pe cari adeca nu-i afla nici intre morti nici intre raniti, éra mai tardiu ese, ca unii au ratacitu, mai alesu nóptea si dupa aceea s'au intorsu la trupele loru, éra altii au cadiutu in captivitate, de care inse romanii se ferescu si mai bine moru cu arm'a in mana, ca-ci in captivitatea turcesca sciu ce-i astépta. In statulu majoru turcescu suntu cu adeveratu multi nemti si anglii, acestia inse n'au nici o putere de a infrená selbataci'a glóteloru turcesci si asiatiche. Ranitii adusi in diversele spitale din capitala, se voru vindecá in partea loru cea mai mare, ca-ci ranele nu suntu prea periculóse, altii inse voru remanea vatamati pentru tóta viéti'a loru.

In ór'a in care scriu acestea, se sioptescu éra si faine diverse, bune cu rele, dela Sipca si Plevna, déra eu nu voiu ale inregistrá, cá se nu fiu silitu a revocá nimicu. Atat'a numai: me temu tare, ca bellulu va durá multu. □

Buletine dela teatrulu resbelulu.

In sér'a de 29 Augustu M. S. Domnitoriulu a tramisu din cuartierulu seu generalu ordinea de bataia a trupeloru, cari aveau se esecute a dóu'a di, 30 Aug. st. v., ataculu generalu in contr'a positiuniloru retransiate din faci'a Plevnei.

Mari'a Sa prescisesse, ca in diori de di artileri'a se deschida pe tóta lini'a foculu celu mai viu asupr'a fortificatiuniloru inamice. Pe la 9 óre foculu artileriei trebuia se fia suspendatu pentru 1 óra si 1/2, dupa care avé a reincepe éra si cu vigóre, spre a prepará ataculu, si numai acele baterii aveau ordinu a suspendá tirulu loru, cari ar' fi potutu impedecá mersulu la atacu alu trupeloru.

Armat'a romana la aripa drépta avea de obiectivu alu ataculu seu redut'a cea mare dela nordulu Pievnei; trupeloru din centru din alu 9-lea corpu russia M. S. le prescisesse a atacá lagarulu retransiatu turcescu, atacu, care trebuia sustienutu pe aripa steng'a de trupele corpulu alu 4-lea russia si de unu detasiamentu din trupele generalulu principe Imeritinski sub comand'a generalulu Skobelev.

Diu'a de 30 Augustu incepú ploioasa si cu cétia; ordinele de atacu erau inse date. M. S. Domnitoriulu cu statulu seu majoru generalu porni din cuartierulu seu spre campulu de bataia. Aci se intalni cu Maj. Sa imperatorele si cu A. S. imp. marele duce Nicolae.

Acea di fiindu serbarea St. Alecsandru, aniversarea Maj. S., unu Te-Deum se slují in campu, la care asistara pe lenga Maj. S'a M. S. Domnitoriulu, A. S. imp. marele duce Nicolae si suitele loru. Se luá unu micu dejunu in timpulu, in care mancara si trupele inainte de a merge la atacu. A. S. imp. marele duce inchina in sanetatea Maj. Sale imperatorulu, a carei di se serbá Maj. S'a multiamindu, inchina pentru ambele ostiri aliate, cari 'si versau sangele in acea di un'a lenga alt'a pentru o cauza santa. M. S. Domnitoriulu incalca apoi si merse la loculu ce erá indicatu trupeloru, ca avé se'lu ocupe in timpulu bataliei.

Ataculu erá ordonat a incepe la órele 3 precise, pregatitu de foculu artileriei, care urmá a'lu sustiené. La óra ficata colónele de infanteria

din aripa drépta, din centru, din aripa stenga, inaintara tóte de odata. Colón'a de atacu din divisiunea 3-a romana erá comandata de colonelulu imperatescu; in capulu celei din divisiunea 4-a se aflá colonelulu Boranescu.

Trupele nóstre inaintara la atacu cu unu aventu si o ordine admirabila, sub o grandina de glóntie si de obuse, care cadé asupr'a loru din reduta si din bateriile turcesci. De trei ori ele fura silita a se opri sub acea plóia de focu, care secerá rondurile loru; ele se reformara si mersera inainte spre reduta. Colonelulu Ipatescu avú calulu seu ucisu sub densulu; majorulu Siontiu mori in capulu batalionulu seu; capitanulu Valteru, cu unu gabionu in mana, asverlindu-se cu ómenii sei spre a intrá in reduta, cadiu mortu in siantiulu ei. Pe la 6 óre sér'a ataculu romaniloru erá opritu, trupele, care 'lu esecutasera erá secerate, dér' inse nu descuragiate nici debandate. Dupa unu micu repausu ataculu incepú éra si la 7 1/2 óre sér'a batalionulu alu 2-lea de venatori si regimentulu alu 10-lea de dorobanti impreuna cu trei batalióne rusesci intrara in reduta si se facura stapani pe dens'a. Soldatulu Grigore Ioanu din batalionulu alu 2-lea de venatori smulse unu drapelu turcescu, ucigundu pe celu ce 'lu portá; 2 tunuri inamice cadiura in posesiunea nóstra.

In centru si pe aripa stenga ataculu fú executatu cu aceeasi barbatia si bravura de trupele imperiale, si turcii 'i opusera aceeasi inversiunare, aceeasi resistentia desperata cá la aripa drépta. Lagarulu retransiatu nu se potú luá, inse generalulu Skobelev luá in diu'a aceea o reduta si a dóu'a di mai cuceri inca dóue.

Acest'a fú rezultatulu acestei serióse lupte, care prin durat'a ei, prin numerulu trupeloru angagiate, prin intinderea terenulu, pe care se desfasiura si tari'a positiuniloru atacate, avú tóte proportiunile unei batalie. Acést'a este prim'a, la care participa de secolu ostirea romanésca si in care jun'a nóstra armata 'si primesce gloriosulu ei boțezu. Ea a doveditu in aceea memorabila di, ca viteji'a stramosésca este inca viua intre romanii, si disciplin'a, valórea si dispretiulu mortiei, ce intocmai cá nisce trupe otielite in lupte, ostasii nostri au aretatu in aceea di, 'si-au atrasu laude nu numai din partea armatei imperiale, alaturi cu care a combatutu fratiesce, dér' chiaru si din partea oficiariloru straini, cari sunt atasiati la cuartierulu generalu alu armatei rusesci.

Perderile suferite in acésta batalia au fostu destulu de simtitóre din partea ambeloru armate russe si romane; ele sunt o dovada de seriositatea luptei, de bravur'a si de energi'a ataculu, de crancen'a aperiare in fine, la care a fostu silitu inamiculu. Din partea ostirei romane avem a regretá perderea a 1 oficiariu superioru, 40 de oficiari subalterni si 1176 ómeni raniti, si 1 oficiariu superioru, 14 oficiari subalterni si 1335 ómeni ucisi.

Si de astadata inamiculu, cu tóte declaratiunile sale solemne si oficiale, a intrebuintiatu in lupta midiolócele, de cari a usatu de atatea ori, reprobate de spiritulu de umanitate, de civilizatiune si de regulele dreptulu gintiloru. Ambulantiele nóstre si personalulu medicalu, portandu semnulu conventionalu alu „Crucei rosie“ n'au fostu ocrotite de foculu inamiculu; brancardierii, cari adunau ranitii de pe campulu de lupta, au fostu ucisi séu raniti; in fine ranitii, cari s'au potutu téri dupa campulu de batae, spuneau cumu au veditu sub ochii loru de mai multe ori pe turci alergandu afara din reduta si mutilandu pe camaradii loru morti séu raniti. Asemenea procedari barbare de a face resbelulu, sunt lasate la judecat'a istoriei si a lumii civilizate. „Monit.“

Societatea academica romana.

Siedinti'a din 20 Augustu 1877.

(Urmare.)

Éca catalogulu, ce ni se tramite de consulatu:

„Registrulu opereloru manuscripte si tiparite ale principiloru Dimitrie si Antiochu Cantemiru“, pastrate in bibliotec'a arhivei generale a ministeriulu de externe:

I. Manuscripte.

1. „Istoria ieroglifica“, compusa in anulu 1700 de principele Dimitrie Cantemiru, (in 4-o, Nr. 341, file 641, in limb'a moldava.)

2. „Chroniculu romano-moldo-vlachiloru. Dimitrie Cantemiru, voevodulu. Sanct-Petersburg, anulu 1717 (in limba moldova, in folio, Nr. 807 pe 343 file).

3. „Satirele compuse de principele Antiochu Cantemiru, presentate imperatesei An'a Iwanowna in Moscua, in anulu 1731, scrise de mana pe 85 file in anulu 1760, precumu se vede din urmatórea descriptiune pe pagin'a din urma:

Scriptum anno 1760, laboribus Alexii Protopopov Moscoviae Nr. 806.

4. „Despre crescerea si decadentia imperiului otomanu s'eu prescurtarea istoriei Turciei.“

Partea prima, care contine crescerea dela MCCC pana la MDCLXXII. — Originalulu s'a scrisu latinescu de catra Dimitrie Cantemiru, principele Moldaviei; apoi s'a tradusu in limb'a englesa de Nicolo Tindal si actualmente in italiana de principele Antiochu Cantemiru, fiulu autorelui (pe 251 pagine, Nr. 318 folio).

5. „Annotazione“ (notitii la susu mentionatulu manuscriptu. (405 pag., fol. Nr. 79.)

II. Operile typarite.

1. Cartea: „Sistemulu, s'eu conditiunile religiunei mohamedane.“ S'a tiparitu din porunc'a Majestatii sale Petru celu mare, imperatulu si autocratulu totoruru russiailoru, in tipografia capitalei St. Petersburg in an. 1722, Dec. 22, in folio.

2. „Histoire de l'Empire ottoman“, in care se vedu causele marirei si decadentiei sale, cu note forte instructive ale lui Dimitrie Cantemiru, principele Moldaviei, traduse in limb'a franceza de Jonquiere. (4 tom. Parisu 1743, in 8-o, Nr. 1578.)

3. Heinrich Eberhards Freiherr von Spilckler, s'a incercatu se de o traductiune libera a satireloru principelui Cantemiru, pe lenga care a adausu si alte traduceri poetice si poesii proprie, precumu si o lucrare asupra originei, folosului si desvoltarei satireloru si o biografia a principiloru Cantemiru, editata de C. Mylius, cu o prefacia, 1762; (in 8-o Nr. 744.)

4. „Satire si alte opere poetice ale principelui Antiochu Cantemiru, cu note istorice si cu descriptiunea prescurtata a vietiei sale.“ Petersburg, 1762. (4-o Nr. 1491.)

5. „Dimitrie Cantemiru, fostu domnu alu Moldaviei.“ Descriptiune geografica si politica a Moldavei, precumu si vietii autorelui, cu chart'a tieriei. Frankfurt si Leipzig. 1771 (in 8-o Nr. 1716.)

6. „Operele lui Cantemiru.“ Edit. domnului Smirnovu. St. Petersburg (in 8-o Nr. 4602.)

7. „Opere, epistole si traductiuni alese ale principelui Antiochu Cantemiru si cu notitie de D. Stoianinu.“ Redactiunea domnului Eftimiu. 2 vol. St. Petersburgu. Anulu 1867—1868 (in 8-o Nr. 4710.)

Intr'acesta privintia delegatiunea printr'o inchiare din 26 Februaru 1877 a datu dlui Odobescu sarcin'a, ca prin corespondintie private se afle vreo persoana, care se ne pota da dela Moscu'a o relatieune despre manuscrutul intitulatu „Istoria ieroglifica“; der' propunerea despre modulu, cu care s'ar' pota dobandi o copia dupa manuscrutul in cestiune speramu ca va face obiectu de deliberatiune a Societatii in acesta sessiune.

2. O relatieune asupra impregiurariiloru averei fericitului generalu Nasturelu Herescu, in urmatoarea cuprindere:

„In urm'a celoru relatate de onorabilulu nostru colleague domnulu Laurianu, prin reportulu seu din anulu trecut, si in urm'a repetiteloru nostre reclamari, primari'a ne a facutu cunoscutu prin adress'a sa din 15 Octobre 1876, ca in fine a instituitu o noua epitropia, compusa de:

„Protopopulu Theodoru Economu, parochulu bisericeii St. Vineri:

„D. George Isvoranu, alesu de enoriasii bisericeii;

„D. G. Eftimiu, numitu de guvernulu.

„Totuodata ne face cunoscutu, ca epitropia este datoare a ne consulta asupra ori-ce este relativu la donatiunea facuta Societatii de reposatulu generalu Nasturelu Herescu; era in casu candu amu avea a reclama in contra procederiloru ei, se avemu a ne adressa la primaria.

„Acesta epitropia n'a lipsitu a ne consulta in tote afacerile privitoare la administratiunea proprietatiloru, din veniturile carora are si Societatea academica partea sa. Ea a supusu la apretierea nostra budgetulu anului 1877, iutru catu privesce veniturile, chiamandu-ne formalu prin adress'a din 28 Oct. 1876.

„Acestu budgetu, confirmatu la 19 Nov. 1876 si de primaria cu adress'a Nr. 778, contine la venituri lei 44190 bani 24, era la cheltuielile . . . lei 35053 bani 65.

„Intre venituri mosia „Nasturelu“ figuradia cu lei 21480 bani 50, era mosia „Satulu-nou“ cu 3525 lei in numerariu si 2800 valoarea furagiului, ce era datoriu a da arendasiulu.

„Pentru intaia data au intratu in cass'a Societatii bani din venitululu consacratu de reposatulu donatoriu.

„Din venitululu anului 1876 s'au incassatu lei 1790 dela mosia „Nasturelu“, remanendu inca din venitululu acestui anu a se incassa o suma insemnata, dea remasa asupra domnului C. Manu din timpulu gestiunei sale; suma, pentru care epitropia, in unire cu noi, a intentatu actiune inaintea justitiei. Acesta suma, dupa compturile inchiate, se urca la 17000 lei, in care intra atatu parten aferente bisericeii, catu si aceea, care privesce pe sem'a Societatii academice.

„D. C. Manu, fiindu chiamatu de mai multe luni sub

arme, uu s'a potutu da cursu acelei actiuni, dea vomu ave ingrigire a o urmari la timpulu oportunu.

„Din venitululu mosiei „Nasturelu“ din Teleormanu pe anulu 1877 s'a primitu dela epitropia o suma de lei 2575, era peste puține dile speramu a incassa si partea ce se cuvine din castiulu alu II-lea impreuna cu lei 8165 bani 25, ce ni se mai datoarese din castiulu I. Speramu, ca de aci inainte vomu urma regulatu cu incassarile acelu venit.

„Catu pentru mosia „Satulu-nou“ acesta proprietate astadi se cauta in regia din cauza, ca arendasiulu, caruia era data de reposatulu proprietariu, dupa tote staruintele epitropiei, nerespundendu castiulu si declarandu prin portarei, ca nu mai este in stare a continua cu indeplinirea angajamentelor sale, a fostu exclusu din posesiune, fiindu ca urmarirea pentru plata ar' fi fostu fora de rezultatu.

„Resultatulu regiei pentru anulu curentu a fostu in producte, a caroru valore va trece peste lei 5200, scadiendu-se cheltuielile de administratiune si de exploatare.

„La 14 Iuniu s'a tenuity licitatiune pentru arendarea acelei mosii dela 23 Aprilie 1878 inainte, care s'a confirmatu si de primaria asupra d. Alexiu cu sum'a de lei 5280 pe anu, pretiulu celu mai urcatu ce s'a otaritu. Prin acest'a resultandu unu deficitu dupa contractulu anteriore, se va trage la respundere fostulu arendasiu, carele are depusa o garantia de 130 galbeni.

„Era in privintia proprietatii „Satulu-nou“ este o impregiurare multu mai grave, care venimu a o supune Societatii.

„Epitropia bisericeii St. Vineri contesta Societatii academice dreptulu de a participa la venitululu acelei mosii, sub cuventu, ca repausata sozia a generalului Nasturelu a dispusu prin testamentulu seu, ca tota averea sa dotale se-otrece dela incetarea sa din vietia la biserica St. Vineri, si ca aceea dota, fiindu asigurata de soziulu seu generalulu Nasturelu in mosia sa „Satulu-nou“, aceea mosia ar' fi devenitu dota si ca prin urmare nu pota dispune de ea prin testamentulu seu ulterioare, invalidandu dispositiunea testamentaria a soziei sale.

„Credemu, ca acesta pretensiune a epitropiei nu este fundata, fiindu-ca mosia n'a fostu constituita dota, ci ca raspunde numai pentru sum'a, la care va fi fostu acea dota in valori miscatoare, asigurandu-o soziei sale si in totu casulu credemu, ca avemu dreptu la venitululu jumetate alu disei mosii.

„Ori cumu ar' fi inse, epitropia se refusa a ne libera partea, ce ni se cuvine din acelu venit, inainte de a fi constrinsa prin o sentintia judecatoresca. De aceea delegatiunea vine a ve cere autorizarea de a intent'a actiune inaintea tribunaleloru.

Pana atunci inse partea cuvenita Societatii academice se afla rezervata, spre a i-se restitui indata ce se va pronuntia justitia.“

3. O relatieune asupra donatiunei reposatului V. Mateescu in urmatoarea cuprindere:

„In tomn'a anului trecut secretariulu generale alu Societatii academice romane aflandu, ca unu Vasilie Mateescu, mortu prin sinucidere, ar' fi facutu o donatiune Societatii, si urmarindu acestu faptu, a descoperitu la tribunalulu Ilfovului testamentulu numitului, autenticatu de tribunalulu la 22 Martiu 1876, precumu se vede din copi'a legalisata ce este la dossariu.

„Acest'a, prin adress'a Nr. 43, invitandu pe domnulu Petre Constantinescu, epitropulu numitului repausatu, ca se predea Societatii donatiunea ce consista in actiuni Strusberg de 6000 lei valore nominale, er' numitululu ne dandu nici unu respunsu, delegatiunea a gasitu cu cale ai face o somatiune prin corpulu portareiloru. La acest'a numitululu epitropu a respunsu ca nu pota libera acele obligatiuni, pana ce Societatea nu va starui la ministeriulu instructiunei publice ca se aprobe, dreptu carte didactica, brosiur'a intitulata „Biographia lui Vasilie Mateescu“; faptu despre care se face mentiune in testamentu.

„Delegatiunea prin adress'a Nr. 89, a facutu cuvenit'a midiolocire catra domnulu ministru de culte. Acest'a inse, prin adress'a Nr. 3386 raspunde ca, audiendu pe consiliulu permanentu alu instructiunei, acest'a carte nu insusiesce calitatile unei carti didactice.

„Acestu respunsu, comunicandu-se domnului Petre Constantinescu, densulu prin adress'a Nr. 16, raspunde ca, deca este asia, nu liberadia obligatiunile, de ora-ce crede ca legatulu s'a facutu sub acest'a conditiune espressa.

„Delegatiunea, in cele din urma, sub Nr. 111, i-a adressatu inca o somatiune ca se prede legatulu, in terminu de 10 dile, ca-ci la urmare contraria din parte-i va fi nevoita a-i intent'a actiune judiciaria.

„Dupa acest'a relatieune, remane ca Societatea, avendu in vedere testamentulu si lucrarile inaintate, se decida modulu dupa care va ave a procede in acest'a cestiune oficiulu seu.“

Societatea decide a se pune tote aceste relatiuni la ordinea dilei spre a se discuta. Dupa acest'a, membrii

trece la lucrarile comisiuniloru respective, cu cari se ocupa pana la 5 1/2 ore p. m.

Noutati diverse.

— (Alegerile de reprezentanti in noulu consiliu alu comitatului Brasiovu) au avutu locu luni in 5/17 Sept. a. c. Despre resultatulu loru ni se impartasiescu urmatoarele: Precumu maioritaea preponderanta a membriloru virilisti, asia si cea a membriloru alesi este pe partea fratiloru sasi. Noi romanii amu potutu se candidamu numai in trei cercuri electorali si anume in Scheiu, in Blumenau si in Sacele. In Scheiu unde dispunemu de absoluta maioritaea s'au si alesi optu reprezentanti romani, neadmitendu-se nici unu strainu. In Sacele s'au alesi siese, inse in Blumenau, unde asemenea puseramu trei candidati, n'a reusitu nici unulu, ci s'au alesi siette unguri si unu sasu. Atatu sasii, catu si romanii, cari laolalta au in acestu cercu vreo 150 alegatori faia cu vreo 50 alegatori unguri, s'au creditu asia de siguri, ca candidatii loru voru fi alesi, incatu nici n'au aflatu de necesitate a mai desvoluta vr'o deosebita activitate in acestu respectu. Domnii unguri inse s'au folositu de ocaziune, si au concentratu tota activitatea in acestu cercu si cu ajutoriulu functionariloru de influentia castigandu si o parte dintre alegatorii sasi si pote si romanii, au scosu din urna siette unguri. Pacalitur'a a capetatu o deosebita ilustrare prin aceea, ca redactiunea diurnalului „Kronst. Ztg.“ asia a fostu de sigura de resultatulu alegerei, incatu a publicatu ca alesi pe candidatii sasi si romanii, fora se mai cercedie dupa resultatulu scrutiniului; inse a dou'a di a trebuitu se se convinga, ca in cerculu sasescu-romanescu Blumenau, de care se tienu si Stupinele si Derstea, s'au alesi de reprezentanti siette unguri totu unulu ca unulu. Cam neplacuta surpriza! — Asia noi romanii, avendu 8 membrii virilisti si 14 alesi vomu fi reprezentanti in noulu consiliu alu comitatului Brasiovu numai prin 22 membri. Cam puțini faia de totalitatea reprezentantiloru municipali de 160 si mai bine.

— (Ranitiu romanu.) Unu corespondentu alu diuariului din Bucuresci „Telegraphulu“ scrie, ca cea d'antaa preocupare a soldatiloru romanii raniti, dupa ce ii redica de pe campu si i aducea la ambulancia, era se intrebe de arma si de timpulu catu le trebuie se se vindece ca se se intorca mai curundu la regimentulu loru. A auditu cu urechile sale pe capitanulu Maicanu ranitu intrebandu pe doctorulu Istrati, deca in doue septemani se pote intorca la compania s'a. „Cu atat'a devotamentu si atat'a abnegatiune nimeni se nu se tema ca armata romana nu va invinge“, adauge corespondintele.

— Unu corespondentu alu „Romaniei libere“ descrie unele fapte forte memorabile din diu'a de 30 Aug. Majorulu Siontiu cadindu in lupta a strigatu: „suntu alu vostru copii mei, viiu si eu.“ Unu ranitu ce espira dise: „moru der' mi-am facutu datori'a catra tiara, amu trasu 50 de lorituri.“ Unu soldatu care tienea mantau'a capitanului Valteru, fiindu ranitu de morte, dise unuia din camaradii sei: „Sum ranitu, pastraea mantau'a capitanului . . . celalaltu inse cade asemenea. Am vediutu unu ranitu care nu mai pota face usu de man'a si braziulu dreptu, aducundu inapoi done pusci, a s'a si a unuia din camaradii sei caduti. Nisce soldati cari se retrageau aduceau de multori cate trei pusci, dicundu: Tote astea sunt ale tierii si trebuie se avemu grija de densele. Unu oficieru ranitu din alu 10-lea regimentu de dorobanti plangea. Elu spuse unui amicu: „Nu me plangu pe mine, ci pe camaradii mei morti.“

Pretiurile pietiei

in 21 Septembrie 1877.

	Hectolitre.	fl. cr.	Hectolitre.	fl. cr.
Granu	fruntea . . .	8.50	Mazerea . . .	8.50
	midilocu . . .	8.—	Lintea . . .	7.30
	de diosu . . .	7.50	Fasolea . . .	5.50
Mestecatu . . .	6.80	Cartofi . . .	2.30	
Secara	fromosa . . .	5.60	Sementia de inu . . .	—
	de midilocu . . .	5.40		1 Chilo. fl. cr.
Ordiulu	frumosu . . .	4.80	Carne de vita . . .	—36
	de midilocu . . .	4.40	„ de rimatoriu . . .	—48
Ovesulu	frumosu . . .	2.70	„ de berbecu . . .	—24
	de midilocu . . .	2.60		100 Chile. fl. cr.
Porumbulu . . .	4.50	Seu de vita prospetu . . .	42.—	
Meiu . . .	6.—	„ „ „ topitu . . .	—	
Hrisca . . .	—			